

РЕШЕНИЕ

№ 493

гр. София, 11.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 11-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на тринадесети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Бистра Николова

Членове: Тодор Тодоров
Милен Василев

при участието на секретаря Елеонора Тр. Михайлова
като разгледа докладваното от Милен Василев Въззивно търговско дело № 20221001000389 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба от 11.01.2022 г. на ответника „Нов пламък – НП“ ЕООД срещу решението от 27.10.2021 г. по т. д. № 2567/2018 г. на Софийския градски съд, VI-12 състав, с което:

- са отхвърлени предявените срещу Столична община: **1)** иск за заплащане на сумата 16 964,80 лв., представляваща част от сумата 41 377,56 лв., представляваща вреди от разходи за използвано гориво от автобусите по допълнителна градска маршрутна линия /ДМЛ/ № 12 от общинската транспортна схема за периода 1.07.2016 – 30.06.2018 г.; **2)** иск за заплащане на сумата 8 127,20 лв., представляваща част от сумата 19 822,44 лв., представляваща разходи за заплатено трудово възнаграждение на шофьорите, управляващи автобусите по ДМЛ № 12 от общинската транспортна схема за периода 1.07.2016 – 30.06.2018 г.
- ищецът е осъден да заплати по сметка на съда държавна такса в размер на 3,42 лв.

В жалбата се твърди, че неправилно СГС е приел, че е сезиран с деликтен иск, вместо с договорен такъв за обезщетение по чл. 82 ЗЗД за претърпени загуби, което следвало от исковата и уточнителните молби. Сочи се, че противно на приетото от съда в заседанието на 25.09.2020 г. ищецът не е въвеждал допълнителни твърдения, с които се изменя иска, а е уточнил фактическата обстановка, която е съпътствала неизпълнението на договора. Твърди се, че с исковата молба ясно било посочено, че претенцията е за неизпълнение на чл. 4 от договора. Твърди се, че съдът не обсъдил и анализирал доказателствата и установените факти, поради което решението било

необосновано.

Предвид изложеното жалбоподателят моли въззивния съд да отмени решението и да уважи предявените искове, както и да му присъди направените разноски.

Въззиваемият Столична община – ответник по исковете – чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като неоснователна и моли съда да я остави без уважение, а обжалваното с нея решение – в сила, като правилно и законосъобразно. Претендира разноски, включително и юрисконсултско възнаграждение.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 от ГПК във връзка с наведените в жалбата пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на въззиваемия, намира за установено следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и е допустима. Разгледана по същество е **неоснователна**.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо.

1. Основателно е оплакването в жалбата относно сгрешения от СГС вид на предявените искове /деликтни, вместо договорни/, но това не води до недопустимост на решението. Дали претенцията е договорна или деликтна е въпрос на правна квалификация, а не на предмет. Определящото за предмета на всеки иск не е правната му квалификация, а фактическото му основание и неговия петитум /чл. 127, ал. 1, т. 4 и 5 ГПК/. Служебно задължение на съда е да приложи закона спрямо установените по делото факти /чл. 5 ГПК/, като изведе техните правни последици. В случая от уточнителната молба от 8.12.2020 г. /л. 300 от делото на СГС/ е ясно, че по настоящото дело са предявени два частични осъдителни иска за обезщетения за причинени вреди: 1) за сумата **16 964,80 лв.**, представляваща част от сумата 41 377,56 лв., представляваща вреди от разходи за използвано гориво от автобусите по допълнителна градска маршрутна линия /ДМЛ/ № 12 от общинската транспортна схема за периода 1.07.2016 – 30.06.2018 г.; и 2) за сумата **8 127,20 лв.**, представляваща част от сумата 19 822,44 лв., представляваща разходи за заплатено трудово възнаграждение на шофьорите, управляващи автобусите по ДМЛ № 12 от общинската транспортна схема за периода 1.07.2016 – 30.06.2018 г.

Фактическото основание на тези частични искове са твърденията в исковата молба, уточнени в допълнителната искова молба и други молби, че между страните е бил сключен договор от 13.06.2014 г. за възлагане на обществен превоз на пътници, че ответната община допуснала въвеждане на други дублиращи линии за градски транспорт по същия маршрут, че били премахнати информационни табели за ДМЛ № 12 от спирката на пл. „Руски паметник“, че не се спазвало ограничението за достъп на лични автомобили в почивни и празнични дни в парк „Витоша“. От съдържанието на исковата молба и на ДИМ ясно следва, че цялата описана фактология е в контекста на сключения договор и неговото изпълнение, т.е. твърди се неизпълнение на този договор чрез описаните действия и бездействия на ответната община, които според ищеца са причинили твърдените имуществени вреди. Така на стр. 2 от исковата молба е посочено, че *„от страна на СО е допуснато грубо нарушаване на условията на чл. 4“*, а в допълнителната искова молба /л. 163/ е посочено, че се касае за *„неизпълнение на задълженията*

на възложителя по договора за обществен превоз“. Действително, в исковата молба е посочено и, че е налице нарушение на чл. 19, ал. 2 от Конституцията /имащо отношение към законовите условия за свободна конкуренция/, но от това бегло споменаване не следва, че основният фокус на претенцията е изместен към твърдение за непозволено увреждане, още повече, че договорната отговорност измества деликтната в приложното си поле, както и самият първоинстанционен съд правилно е приел в решението си. По тази причина исковата молба е ясна и не е имало необходимост от нейното уточняване в първото заседание на 25.09.2020 г., поради което не може да се приеме, че заявеното от управителя на дружеството /за който не се спори, че не е юрист/ в това заседание изменя или уточнява иска, нито че променя неговият предмет. Ето защо се касае за договорна претенция, а не за деликтна, както погрешно е приел СГС. Доколкото обаче съдът е разгледал същите твърдени факти и в рамките на същия петитум, то се касае за сгрешена правна квалификация, а не за произнасяне по непредявен иск.

В правомощията на въззивния съд е да разгледа исковете при правилната правна квалификация и така да поправи нарушението.

Ето защо обжалваното решение е допустимо. Същото е и правилно като резултат, като въззивният състав споделя мотивите на обжалваното решение в частта относно фактическите констатации и крайния извод, поради което и на осн. чл. 272 ГПК препраща към тези мотиви в тази част. Във връзка с доводите в жалбите следва да се добави и следното:

2. Между страните не се спори, че между тях е бил сключен процесния договор № СО-РД-56-598/13.06.2014 г., с който ответната Столична община е възложила за срок от 4 години на ищеца да изпълнява обществен превоз на пътници по допълнителна градска автобусна /маршрутна/ линия № 12 от общинската транспортна схема, с маршрут по приложение А – пл. „Руски паметник“ – парк Витоша – м. „Златните мостове“, само през празнични и почивни дни. В чл. 4 от същия договор възложителят се задължил да не възлага на друг превозвач изпълнение на превози по линията съгласно приложение А.

Не е спорно и, че: 1) през 2011 г. е стартирала организирана от „Лидл България“ ЕООД безплатна автобусна линия „Зелена линия Витоша“, през летния сезон в празнични и почивни дни, с маршрут от стадион „Васил Левски“ до м. „Златните мостове“; 2) в периодите 6.06.2015 – 15.09.2015 г. и 2.04.2016 – 30.10.2016 г. е бил удължен маршрутът на градска автобусна линия № 63 от крайната спирка „Бялата чешма“ до м. „Златните мостове“ /видно от представените заповеди № СО15-РД-09-05-283/4.06.2015 г. и № СО826-РД95-145/1.04.2016 г. на кмета на СО/; 3) в периода 1.07.2017 – 21.09.2017 г. е съществувала градска автобусна линия № 163 със същия маршрут както линия № 63 /видно от заповед № СОА17-РД95-344/29.06.2017 г. на кмета на СО/. От тези обстоятелства обаче не може да се изведе нарушение на задължението на ответника по чл. 4 от процесния договор – да не възлага на друг превозвач изпълнение на превози по линията съгласно приложение А.

На първо място, тълкуването на клаузата във връзка с изричното препращане към приложение А сочи, че се има предвид забрана за превози **по същия маршрут** – от началната до крайната спирка, т.е. изцяло. Нито една от посочените три автобусни линии не отговаря на това условие – началната спирка на „Зелена линия Витоша“ е стадион „Васил Левски“ и съвпада с ДМЛ № 12 само в малка част – само в участъка в парк „Витоша“ до м. „Златните мостове“. Началната спирка на автобусни линии № 63 и 163 е спирка № 2543 „Бул. Цар Борис III“, намираща се до кръстовището с бул. „И. Е. Гешов“, докато началната спирка на ДМЛ № 12 е пл. „Руски

паметник“. Съвпадението в маршрутите на тези линии е по-голямо /80 %/, но това не е достатъчно – нужно е пълно съвпадение в маршрутите, което не е налице.

На второ място, автобусна линия „Зелена линия Витоша“ не е възложена от Столична община по смисъла на чл. 4 от договора, а е възложена от дружеството „Лидл България“ ЕООД. Задължението по чл. 4 е за липсата на възлагане от СО.

На трето място, буквалното тълкуване на клаузата на чл. 4 сочи на неправилен резултат – от една страна, ограничаване на конкуренцията между превозвачите, а от друга страна – неизпълнение на законовото задължение на общината да осигури на своите граждани услугата „обществен транспорт“ в нужното качество и количество /арг. от чл. 21, ал. 1, т. 25 ЗМСМА и чл. 17, ал. 4 ЗАВП/. Тълкувана по този начин клаузата на чл. 4 би била нищожна, като противоречаща на закона. Ето защо тя следва да се тълкува ограничително. Допустимият ѝ смисъл следва да се извлече съобразно действащата Наредба за извършване на обществен превоз на пътници по допълнителни маршрутни линии от общинската транспортна схема на територията на СО, приета с решение № 3 на СОС от протокол № 55/8.03.1999 г. Според чл. 1, ал. 2 от същата допълнителните маршрутни линии са с режим на движение, осигуряващ възможност за спиране, слизване и качване по желание на пътниците на разрешените за това места, като **те допълват линиите на градския транспорт, без да ги дублират напълно**. От тази разпоредба следва, че ДМЛ имат второстепенно значение в рамките на общинската транспортна схема, а основно значение имат линиите на градския транспорт. По тази причина не е възможно в договор за ДМЛ да се ограничи правото на общината да разкрива основна линия на градския транспорт, ако има нужда от такава. Допустимо е единствено ограничаване на правото да се разкрива друга ДМЛ със същия маршрут. Ето защо клаузата на чл. 4 от договора следва да се тълкува в този смисъл – че ограничава правото на СО да не възлага на друг превозвач друга ДМЛ със същия маршрут, но не и правото да се открива основна линия на градския транспорт, нито да се променя маршрута на съществуваща. Това тълкуване следва и от други клаузи на същия договор – чл. 3, ал. 1, т. 3 и 4. В конкретния случай нито една от цитираните линии /№ 63, № 163 и „Зелена линия Витоша“/ няма характера на ДМЛ, поради което те са извън приложното поле на чл. 4 от процесния договор.

Ето защо от горните обстоятелства не следва твърдяното от ищеца нарушение на чл. 4 от договора.

3. Не е доказано твърдението, че са били премахнати, а още по-малко от служители или наети лица от ответника, информационните табели за ДМЛ № 12 от спирката на пл. „Руски паметник“, но и да беше доказано – това е извън предмета на процесния договор. Подобно задължение за възложителя не фигурира в договора.

4. Що се отнася до твърдението, че не било спазвано ограничението за достъп на лични автомобили в почивни и празнични дни в парк „Витоша“, произтичащо от чл. 28, ал. 1, т. 4 от Наредбата за организацията на движението на територията на СО, частични данни за това са събрани по делото – показанията на свидетелите Ч. и В., макар и неконкретизирани за период и локация. Това обаче е отново извън предмета на настоящия договор, в който подобно задължение за възложителя липсва. Същевременно, неспазването на така въведеното от ответната община ограничение е отговорност за органите на МВР по ЗДВП, а не на общинските власти. Ето защо липсва основание за търсене на отговорност от ответника за това обстоятелство.

При това положение, липсва установено нарушение на процесния договор от ответника, поради което е безпредметно да се изследва дали ищеца е претърпял твърдените вреди и дали те са

причинна връзка с неизпълнението. Поради това двата иска за обезщетение за вреди са изцяло неоснователни.

Поради съвпадането на крайните изводи на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд по отношение на предявените искиве въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение като неоснователна, а обжалваното с нея решение – потвърдено.

При този изход на спора на ответника следва да се присъдят своевременно поисканите разноси за въззивното производство. Ответникът е направил искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение по чл. 78, ал. 8 ГПК. Такова следва да се присъди в размер на 540 лв. – съобразно чл. 25, ал. 2 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Настоящото въззивно решение не подлежи на касационно обжалване, доколкото се касае до търговски спор /относно търговски договор за ищеца/, предмет на който са два иска, всеки с цена под 20 000 лв. – 16 964,80 лв. и 8 127,20 лв. /чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК/.

Така мотивиран Софийският апелативен съд,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението от 27.10.2021 г. по т. д. № 2567/2018 г. на Софийския градски съд, VI-12 състав.

ОСЪЖДА „Нов пламък – НП“ ЕООД с ЕИК – 201914132, със седалище и адрес на управление – гр. София, ул. „Софроний Врачански“ № 53, да **заплати на Столична община**, с адрес – гр. София, ул. „Московска“ № 33, на осн. чл. 78, ал. 3 и 8 ГПК сумата 540 лв. – разноси за производството пред САС.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____